

Betænkning afgivet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 27. april 2021

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om frakendelse af statsborgerskab ved personfarlig kriminalitet

[af Morten Messerschmidt (DF) m.fl.]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, SF, RV, EL og Sikandar Siddique (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling.

Et *mindretal* i udvalget (V) vil stemme hverken for eller imod beslutningsforslaget ved 2. (sidste) behandling.

Et *andet mindretal* i udvalget (DF, KF, NB og Inger Støjberg (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Liberal Alliance, Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget har med interesse læst Socialdemokratiets udlændingeoplæg »Retfærdigt og realistisk – En udlændingepolitik der samler Danmark«. Af dette udspil fremgår det, at »Socialdemokratiet vil arbejde for, at statsborgerskabet kan frakendes i de tilfælde, hvor en person f.eks. begår alvorlig personfarlig kriminalitet eller narkokriminalitet, hvis det er muligt indenfor de internationale konventioner. Også selvom det kun vil gælde personer med dobbelt statsborgerskab«.

Venstre konstaterer, at Socialdemokratiets nu har skiftet kurs og ikke længere ønsker politikken fra »Retfærdig og realistisk« gennemført.

Venstre finder dette kursskifte utroværdigt, særlig set i lyset af at titlen på Socialdemokratiets udspil indeholdt ordet realistisk.

Venstre deler den opfattelse, ministeren gav udtryk for, da han ved 1. behandling af forslaget sagde, »at det ikke er tilstrækkeligt til at frakende statsborgerskab, at en person har begået alvorlig kriminalitet, heller ikke bande- eller narkokriminalitet, fordi det er følger af de internationale regler, vi har tilsluttet os. Kriminalitet kan således alene føre til frakendelse, hvis kriminaliteten har en sådan karakter og grovhed, at den kan siges at være til alvorlig skade for Danmarks vitale interesser.«

I Venstre har vi en forventning om, at en minister, der tidligere har kaldt forslaget for »realistisk«, også formår at finde en måde at gennemføre det på inden for rammerne af grundloven og de internationale konventioner, Danmark har tilsluttet sig. Men for nuværende stemmer Venstre hverken for eller imod forslaget.

Radikale Venstre

Radikale Venstres medlemmer af udvalget støtter ikke Dansk Folkepartis forslag om fratagelse af statsborgerskab ved personfarlig kriminalitet, medmindre de bliver statsløse, da forslaget er konventionsstridigt og eventuelt erstatningspådragende.

Der er to betragtninger, som gør sig gældende, nemlig konventionsmæssige betragtninger og betragtninger om eventuel erstatningsrisiko ved de ordinære domstole eller Menneskerettighedsdomstolen.

Radikale Venstre minder om, at man hidtil politisk har ment, at det foreslåede ikke kan lade sig gøre. Fratagelse af statsborgerskab kan kun ske ved terrorisme, og konventionsmæssigt er almindelig kriminalitet ikke en trussel mod statens sikkerhed. Det vil heller ikke være muligt lovmæssigt at sidestille almindelig kriminalitet med terrorisme, da statsborgerretskonventionen udtømmende fastsætter, i hvilke situationer en stats lovgivning må indeholde regler om fortabelse af statsborgerskab. Fortabelse kan kun komme på tale i tilfælde af en handlemåde, som er til alvorlig skade for en

stats vitale interesser, jf. svar på UUI alm. del – spørgsmål 158, folketingsåret 2018-19, 2. samling.

Så almindelig kriminalitet rækker jo ikke ved statens sikkerhed. Vi kan dog forstå, at også Udlændinge- og Integrationsministeriet har udtrykt en hensigt om at fremsætte et lignende forslag om ændring af indfødsretsloven, så personer, som dømmes for alvorlig bandekriminalitet, i forbindelse med straffesagens afgørelse ved dom kan frakendes deres danske indfødsret, medmindre de derved bliver statsløse. Det vil så være, må vi forstå, i de tilfælde, hvor alvorlig bandekriminalitet anses at være til alvorlig skade for Danmarks vitale interesser.

Da personfarlig kriminalitet eller bandekriminalitet imidlertid ikke konventionsmæssigt er at betragte som landsforræderi, vil området for dette beslutningsforslag og regeringens kommende lovforslag være uendeligt lille. Sagt på en anden måde svarer forslaget lidt til at sige, at hvis hooligans er terrorister, så kan statsborgerskab fratages. Men hvis Dansk Folkeparti eller regeringen lavede sådan en lovregel, indebærer det jo ikke, at fodboldvold er terrorisme i konventionens forstand. Dansk Folkeparti eller regeringen kan derfor godt strikke sådan en regel sammen, men det vil aldrig føre til en frakendelse af statsborgerskab ved de danske domstole.

Med hensyn til betragtningen om de ordinære domstole eller Menneskerettighedsdomstolen ligger der heri, at det

giver rigtig dårlig mening for Radikale Venstre, at vi gennemfører en lovgivning, som medfører, at vi efterfølgende taber sager ved de ordinære domstole eller Menneskerettighedsdomstolen. Beslutningsforslaget kan altså betyde, at staten ender med at skulle betale erstatning til personfarlige kriminelle.

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 3. marts 2021 og var til 1. behandling den 8. april 2021. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udlændinge- og Integrationsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 1 bilag på beslutningsforslaget.

Bjørn Brandenborg (S) Birgitte Vind (S) Camilla Fabricius (S) Christian Rabjerg Madsen (S) fmd. Jeppe Bruus (S)

Julie Skovsby (S) Lars Aslan Rasmussen (S) Rasmus Horn Langhoff (S) Rasmus Stoklund (S) Samira Nawa (RV)

Kristian Hegaard (RV) Carl Valentin (SF) Halime Oguz (SF) Peder Hvelplund (EL) Rosa Lund (EL)

Sikandar Siddique (UFG) Mads Fuglede (V) Fatma Øktem (V) Heidi Bank (V) Inger Støjberg (UFG)

Kenneth Mikkelsen (V) Marlene Ambo-Rasmussen (V) Morten Dahlin (V) Karsten Lauritzen (V) Pia Kjærsgaard (DF) nfm.

Marie Krarup (DF) Peter Skaarup (DF) Marcus Knuth (KF) Pernille Vermund (NB)

Liberal Alliance, Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1
Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	7